

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : การปรับปรุงโครงสร้างกิจการตำรวจไทย

ชื่อผู้เขียน : ร้อยตำรวจเอก พงษ์ศักดิ์ เฉลิมแสน

ชื่อปริญญา : นิติศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา : 2541

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

1. อาจารย์ ดร.วิชัย สังข์ประไพ	ประธานกรรมการ
2. พลตำรวจตรี พรชัย พันธุ์วัฒนา	

กิจการตำรวจเป็นกิจกรรมบริการสาธารณะด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม เพื่อบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย เป็นองค์กรชั้นต้นที่มีความสำคัญมากในกระบวนการยุติธรรม ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐต้องจัดระบบงานกระบวนการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพ อำนาจความยุติธรรมให้แก่ประชาชนอย่างรวดเร็ว และสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ให้ประชาชนมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ควบคุม และตรวจสอบการบริหารกิจการตำรวจ

จากการศึกษาแสดงให้เห็นว่ากิจการตำรวจในปัจจุบัน มีโครงสร้างใหญ่ไม่มีระบบมีความสลับซับซ้อน อำนาจหน้าที่กว้างขวางไม่ชัดเจน มีการบริหารงานและการจัดโครงสร้างแบบรวมศูนย์อำนาจ โครงสร้างและอำนาจหน้าที่องค์กรกลางบริหารงานบุคคลไม่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพสังคมการเมืองตามการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ควบคุม และตรวจสอบการบริหารกิจการตำรวจได้อย่างเป็นระบบ ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารกิจการตำรวจ และการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจเป็นอย่างมาก

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาโครงสร้างกิจการตำรวจ ตั้งแต่หลังเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นต้นมาจนถึงการโอนกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย ไปจัดตั้งเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีสภาพปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในทางกฎหมายที่เป็นสาเหตุทำให้โครงสร้างกิจการตำรวจใหญ่โตไม่เป็นระบบ มีความสลับซับซ้อน มีอำนาจหน้าที่กว้างขวางไม่ชัดเจน มีการบริหารกิจการและการจัดโครงสร้างแบบรวมศูนย์อำนาจ โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ขององค์กรกลางบริหารงานบุคคลไม่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพสังคมการเมืองในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ควบคุม และตรวจสอบการบริหารกิจการตำรวจ

จากผลการศึกษาวิจัยพบว่าปัญหากฎหมายที่เกี่ยวกับการจัดโครงสร้างกิจการตำรวจที่สำคัญ คือ การที่กฎหมายมีช่องว่าง การออกกฎหมายที่ไม่เคร่งครัดรัดกุม และปัญหาความไม่เป็นเอกภาพและจริงจังของบุคลากรในองค์กรตำรวจ จึงได้เสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ทั้งในส่วนของ การปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ขององค์กรกลางบริหารงานบุคคล ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป